

23.4.2026

Asia

Hankintojen valvonta: Kiertokapula Oy:n IT-asiantuntijapalveluiden hankinta

Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto antaa Kiertokapula Oy:lle huomautuksen hankintalain noudattamatta jättämisestä.

Asian vireilletulo

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on ottanut asian tutkittavakseen omasta aloitteestaan.

Asian selvittäminen

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on 14.1.2026 pyytänyt asiassa selvitystä Kiertokapula Oy:ltä, joka on toimittanut pyydetyn selvityksen virastolle 28.1.2026.

Ratkaisun perustelut

Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimivalta

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä myös "hankintalaki") 139 §:ssä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle (KKV) on annettu tehtäväksi valvoa julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön noudattamista.

KKV voi antaa havaitsemansa lainvastaisuuden johdosta hankintayksikölle huomautuksen tai muuta hallintolain (434/2003) 53 c §:ssä tarkoitettua hallinnollista ohjausta. Laittomien suora hankintojen osalta KKV voi hankintalain 140 §:n perusteella kieltää hankintapäätöksen täytäntöönpanon. EU-kynnysarvot ylittävien suora hankintojen osalta KKV voi myös tehdä markkinaoikeudelle esityksen seuraamusten, kuten seuraamusmaksun, sopimuskauden lyhentämisen tai hankintapäätöksen kumoamisen, määräämiseksi. Sama koskee kansalliset kynnysarvot ylittäviä hankintalain liitteessä E tarkoitettuja palveluhankintoja tai käyttöoikeussopimuksia, jotka on tehty suora hankintana ilman laissa säädettyä perustetta.

Asiaselostus

Kiertokapula Oy (jäljempänä myös "hankintayksikkö" ja "Kiertokapula") ja Lounea Yritysratkaisut Oy (jäljempänä myös "Lounea") ovat 7.4.2025

23.4.2026

allekirjoittaneet IT-tukipalvelua ja IT-kehityspäällikköpalvelua koskevan sopimuksen. Sopimuksen arvo on 52 680 euroa (alv. 0 %) vuodessa ja se on voimassa toistaiseksi. Hankinnasta ei ole julkaistu hankintailmoitusta, eikä siitä ole myöskään tehty kirjallista hankintapäätöstä.

Kiertokapula Oy:n selvitys

Kiertokapula Oy on kertonut selvityksessään IT-asiantuntijapalveluiden hankintaan johtaneista tapahtumista. Selvityksen mukaan yhtiön ICT-tiiminvetäjä irtisanoutui joulukuussa 2023. Tämän jälkeen Kiertokapula kysyi vuoden 2024 alkupuolella ulkoistetun tietohallintopäällikön palvelua kiireellisellä aikataululla kahdelta eri yhtiöltä, joista ainoastaan toinen eli Lounea kykeni aloittamaan palvelun tuottamisen riittävän nopeasti ja määräaikaisena siihen asti, kunnes uusi tietohallintopäällikkö saataisiin rekrytoitua. Toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi oli välttämätöntä perustaa myös IT-lähituki hoitamaan aiemmin tiiminvetäjälle kuuluneita tehtäviä.

Hankintayksikön selvityksen mukaan tarvetta ulkoiselle tuelle lisäsi se, että alkuvuonna 2024 organisaation tietohallinnon resurssit olivat sitoutuneet erilliseen ERP-hankinnan valmisteluun. Entisestään ulkoisen tuen tarvetta lisäsi valmistautuminen NIS2-direktiivin voimaantuloon. Kiertokapula käynnisti valmistautumisen NIS2-direktiivin toimeenpanoon keväällä 2024, mutta työ keskeytyi henkilövaihdosten vuoksi kahdesti eikä edennyt ennen syksyä. Tietohallintopäällikön rekrytointi onnistui vasta elokuussa 2024, sillä ensiksi tehtävään valittu henkilö irtisanoi sopimuksensa koeajalla.

Hankintayksikkö on kertonut selvityksessään, että palveluiden kilpailuttamatta jättäminen perustui tarpeiden poikkeukselliseen kiireellisyyteen ja ennalta arvaamattomuuteen. Hankinnat tehtiin aikataulupaineessa kiireellisesti, ja Kiertokapula katsoi niiden olevan välttämättömiä liiketoiminnan jatkuvuuden, tietoturvan ja lakisääteisen vaatimustenmukaisuuden turvaamiseksi tilanteessa, jossa avoimen kilpailutuksen toteuttaminen ei ollut ajallisesti mahdollista. Hankintayksikön mukaan hankintoja ei ole toteutettu hankintalain kiertämisen tarkoituksessa. Kiertokapula on pyrkinyt noudattamaan hankintalainsäädäntöä siinä laajuudessa kuin vallinneet olosuhteet ja käytettävissä olleet resurssit ovat sen mahdollistaneet.

KKV:n arvio hankintamenettelyn lainmukaisuudesta

Hankintalain 1 §:n 1 momentin mukaan valtion ja kuntien viranomaisten sekä muiden 5 §:ssä tarkoitettujen hankintayksiköiden on kilpailutettava hankintansa ja käyttöoikeussopimuksensa siten kuin hankintalaissa säädetään.

Hankinnan ennakoitu arvo

Hankintalain 25 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan kansallinen kynnysarvo ilman arvonlisäveroa laskettuna on 60 000 euroa tavarahankinnoissa, palveluhankinnoissa ja suunnittelukilpailuissa, jollei 3–4 kohdassa toisin säädetä.

Hankintalain 27 §:n 1 momentin mukaan hankinnan ennakoitua arvoa laskettaessa perusteena on käytettävä suurinta maksettavaa kokonaiskorvausta

23.4.2026

ilman arvonlisäveroa. Arvioinnin on perustuttava ilmoittamisajankohdan tai muun hankintamenettelyn alkamisajankohdan arvoon. Arvoa laskettaessa on otettava huomioon myös hankinnan mahdolliset vaihtoehtoiset toteuttamistavat ja hankintasopimukseen sisältyvät optio- ja pidennysehdot sekä ehdokkaille tai tarjoajille maksettavat palkkiot tai maksut.

Hankintalain 30 §:n 3 momentin mukaan sellaisissa palveluhankintasopimuksissa, joissa ei ilmoiteta kokonaishintaa, ennakoidun arvon laskennassa perusteena on käytettävä: 1) määräaikaissa, enintään 48 kuukautta voimassa olevissa hankintasopimuksissa voimassaolon aikaista ennakoitua kokonaisarvoa; 2) toistaiseksi voimassa olevissa tai yli 48 kuukautta voimassa olevissa hankintasopimuksissa kuukausiarvoa kerrottuna luvulla 48.

Kiertokapula Oy:n ja Lounea Yritysratkaisut Oy:n välisessä sopimuksessa on sovittu, että sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimuksen mukaan Lounea laskuttaa palveluista kuukausittain 4 390 euroa (alv. 0 %). Lisäksi sopimuksessa on todettu, että erään palvelun hinta on ensimmäisen neljän kuukauden ajan 0 euroa ja tämän jälkeen 250 euroa kuukaudessa. Ottaen huomioon sen, mitä hankintasopimuksen voimassaolosta ja kuukausiarvosta on sovittu, hankinnan ennakoitu arvo on ollut 209 720 euroa. KKV toteaa, että hankinnan ennakoitu arvo on ylittänyt kansallisen kynnyсарvon.

Hankintalain mukainen suorahankintaperuste

Hankintalain 40 §:n 1 momentin mukaan suorahankinnassa hankintayksikkö neuvottelee valitsemiensa toimittajien kanssa hankintasopimuksen ehdoista julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta. Suorahankinnan käyttöedellytyksistä on säädetty pykälän 2 momentissa.

Kiertokapula Oy ei ole selvityksessään vedonnut mihinkään hankintalain 40 §:n 2 momentissa säädetyistä suorahankintaperusteista. Hankintayksikkö on kuitenkin kertonut, että palveluiden kilpailuttamatta jättäminen perustui tarpeiden poikkeukselliseen kiireellisyyteen ja ennalta arvaamattomuuteen. Hankintayksikkö on myös todennut, että hankinta oli välttämätön esimerkiksi toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi, eikä kilpailutuksen toteuttaminen ollut ajallisesti mahdollista. KKV katsoo, että Kiertokapulan mainitsemien seikkojen perusteella asiassa tulee arvioida, onko hankintaan soveltunut hankintalain 40 §:n 2 momentin 4 kohdassa säädetty suorahankintaperuste.

Hankintalain 40 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan hankintayksikkö voi valita menettelytavaksi suorahankinnan, jos sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä, eikä säädettyjä määräaikoja voida noudattaa hankintayksiköstä riippumattomasta, ennalta arvaamattomasta syystä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi. Säännöstä koskevien esitöiden mukaan kiireen tulee ensinnäkin johtua hankintayksikön ulkopuolisista syistä, joten hankintayksiköstä johtuva syy ei voi olla peruste suorahankinnan tekemiseen. Perusteena on lisäksi oltava äkillinen ja sellainen, jota hankintayksikkö ei ole kohdalla voinut ennakoida. Säännöksen tarkoittamaksi kiireeksi ei siten voida katsoa hankintayksikön viivyttelyä hankinnan toteuttamisessa. Edellytyksenä suorahankinnan tekemiselle on lisäksi, että hankinnan tekeminen on ehdottoman välttämätöntä. Säännökseen vetoavan hankintayksikön on kyettävä

23.4.2026

näyttämään toteen poikkeamisperusteen soveltumisen edellytysten täyttymisen.¹

Korkein hallinto-oikeus on vuosikirjaratkaisussaan KHO 2011:59 todennut, että koska suorahankinta on poikkeus kilpailuttamisvelvollisuudesta, hankinta on kuitenkin tehtävä sen voimassaoloajan ja kohteen osalta vain siinä laajuudessa kuin sopimuksen tekeminen on ehdottoman välttämätöntä. Kyseisessä tapauksessa korkein hallinto-oikeus katsoi, että hankintasopimus oli tehty voimassaoloajaltaan pidempänä ja kohteeltaan laajempina kuin hankintayksikön suorahankinnan perusteeksi ilmoittaman terveydenhuollon työtaistelun uhan vuoksi olisi ollut vanhan hankintalain (348/2007) 27 §:n 3 kohdassa tarkoitettulla tavalla ehdottoman välttämätöntä.

Asiassa saadun selvityksen perusteella Kiertokapula on saanut tiedon ICT-tiiminvetäjän irtisanoutumisesta joulukuussa 2023. Tämän jälkeen Kiertokapula on pyytänyt kiireellisellä aikataululla tarjouksia ulkoistetun tietohallintopäällikön palvelusta kahdelta eri yhtiöltä. Samaan aikaan Kiertokapula on ryhtynyt rekrytoimaan uutta tietohallintopäällikköä, joka lopulta aloitti tehtävässään elokuussa 2024. Viimeisin sopimus Kiertokapulan ja Lounean välillä on tehty huhtikuussa 2025. Sopimukseen on kirjattu, että se korvaa aiemman ylläpitosopimuksen.

KKV toteaa, että ICT-tiiminvetäjän irtisanoutuminen on voinut olla hankintayksikölle asia, jota se ei ole kohtuudella voinut ennakoida. KKV pitää myös mahdollisena, että organisaation ICT-asioista vastaavan henkilön tehtävien hoitamiseksi on ollut ehdottoman välttämätöntä hankkia väliaikaisesti IT-asiantuntijapalveluita ulkopuoliselta palveluntuottajalta, eikä hankintayksiköllä olisi ollut riittävästi aikaa hankintalain mukaisen hankintamenettelyn järjestämiseen. KKV katsoo, että kyseinen ennalta arvaamattomasta syystä aiheutunut kiire on kuitenkin ollut käsillä vain vuoden 2024 alkupuolella.

KKV toteaa, että ICT-tiiminvetäjän irtisanoutumisen ja viimeisimmän IT-asiantuntijapalveluita koskevan sopimuksen tekemisen välillä on kulunut aikaa noin 15 kuukautta, jonka aikana hankintayksiköllä olisi ollut riittävästi aikaa toteuttaa IT-asiantuntijapalveluita koskeva hankintamenettely. Näin ollen kyse on ollut Kiertokapulan viivyttelystä hankinnan toteuttamisessa, mitä ei voida katsoa säännöksen tarkoittamaksi kiireeksi. Lisäksi Kiertokapula on tehnyt suorahankinnan pidemmälle ajalle kuin on ollut ehdottoman välttämätöntä, kun se on sopinut, että sopimus on voimassa toistaiseksi. Näin ollen hankintalain 40 §:n 2 momentin 4 kohdassa säädetty peruste ei sovellu huhtikuussa 2025 tehtyyn IT-asiantuntijapalveluiden suorahankintaan.

Asiassa ei ole tullut esiin seikkoja, joiden perusteella jokin muu palveluhankintoihin sovellettava suorahankintaperuste soveltuisi tapaukseen. Virasto ei katso hankintalain 40 §:n 2 momentissa säädettyjen suorahankintaperusteiden täyttyvän.

---

¹ HE 108/2016 vp, s. 135.

23.4.2026

Johtopäätös

Kiertokapula Oy on laiminlyönyt hankintalain 1 §:n mukaisen velvollisuutensa kilpailuttaa hankinnan mainitun lain mukaisesti tehdessään huhtikuussa 2025 sopimuksen IT-asiantuntijapalveluiden hankinnasta. Suorahankintaan ei ole ollut hankintalaissa säädettyä perustetta.

Edellä ilmenevillä perusteilla Kilpailu- ja kuluttajavirasto antaa Kiertokapula Oy:lle huomautuksen hankintalain noudattamatta jättämisestä.

Sovelletut säännökset

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) 1 §, 25 §, 27 §, 30 §, 40 §, 128 § ja 139 § sekä hallintolaki (434/2003) 53 c §.

Muutoksenhaku

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 164 §:n perusteella tähän Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Lisätietoja asiasta antaa erityisasiantuntija Heikki Puttonen, puhelin 029 505 3051, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Ylijohtaja Timo Mattila

Erityisasiantuntija Heikki Puttonen

Jakelu

Kiertokapula Oy